

7/3577
İmz.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/610
KONU : Soru Önergesi

4400

12 Haziran 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mersin Milletvekili Sayın İsa GÖK tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/3577 esas sayılı **yazılı soru önergesinde** yer alan hususlara ilişkin Özelleştirme İdaresi Başkanlığını ilgilendiren sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

Bilindiği gibi, devletin en değerli işletmesi Türk Telekom'un (TT) yüzde 55'i 2005 yılında Lübnanlı Oger grubuna satılmıştı. Şimdi de yüzde 45'lik hazine payının yüzde 15'i halka arz yoluyla satılmaktadır. Şirketin halka arz edilecek yüzde 15'i için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) birim fiyatı 3,90-4,70 YTL arasında belirlemiştir. Türk Telekom'un yüzde 55 ile ana hissedarı olan Oger Grubu, hisselerinin yüzde 35'ini Saudi Telekom Company'e 20 milyar dolar piyasa değeri üzerinden 21 Nisan 2008'de satmıştır. Ancak Hükümetinizin de onayı ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından hemen hemen aynı tarihlerde başlatılan halka arz sürecinde ek satış hakkıyla yüzde 17,25'e ulaşması beklenen hisseler, Oger gibi 20 milyar dolarlık piyasa değerinden satışa sunuluyor.

SORU 1- *Bu hesaplamaya göre Hazine, bu satıştan 2,14 milyar dolar gelir elde edecek. Oger Grubu'nun yaptığı gibi 20 milyar dolar üzerinden halka arza gidilse, 3,43 milyar dolar gelir sağlanacaktı. Bu durumda 1.3 milyar dolara yakın kayıp neden göze alınmıştır? Bu çapta bir halka arzda hisseler neden bu kadar ucuza satılmaktadır?*

CEVAP 1- Türk Telekom hisselerinin değeri 04.02.1924 tarih ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 17'nci maddesi kapsamında, günün ekonomik koşulları göz önünde bulundurularak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarında kabul görmüş değerlendirme yöntemleri kullanılmak suretiyle, Değer Tespit Komisyonu'nca tespit edilmiştir. Türk Telekom Değer Tespit Komisyonunun aldığı karar, onay için Bakanlar Kurulu'na, ardından da Cumhurbaşkanlığı Makamı'na sunulurak 21.04.2008 tarihinde onaylanmıştır.

Halka arz işlemi ile blok satış işlemleri arasında uluslararası kabul görmüş değer tespit yöntemlerine göre önemli farklar bulunmaktadır.

SORU 2- *Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, "Halka arz edilen hisseler gelen talebin 6 kat" olduğunu belirtiyor. Madem bu kadar çok talep var, öyleyse neden daha yüksek bir fiyatla satış yapılmamaktadır?*

CEVAP 2- Türk Telekom halka arzında, 7-8-9 Mayıs 2008 tarihlerinde gerçekleştirilen kesin talep döneminde, yurtiçinden 4,7 kat, yurtdışından 4,4 kat talep gelmiştir.

Daha önce gerçekleştirilmiş olan kamu ve özel sektör halka arzları incelendiğinde oluşan talebin kendi başına fiyatın düşük veya yüksek belirlendiğinin bir göstergesi olmadığı ortaya çıkmaktadır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SORU 3- Amaç açıklandığı gibi gerçekten küçük tasarruf sahiplerinin PTT ve Türk Telekom çalışanlarının daha ucuz bedellerle bu hisselerden yararlanmasını sağlamak ise yerli yatırımcıya ayrılan pay neden yüzde 35 ile sınırlı tutulmakta ve neden asıl büyük pay yüzde 65 ile yabancılara ayrılmış bulunmaktadır?

CEVAP 3- Halka arzlarda yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılara yapılan tahsisatlar çeşitli parametreler çerçevesinde düzenlenmektedir. Halka arzın büyüklüğü, talebin gücü, hissenin halka arz sonrası performansının desteklenmesi, hissenin likiditesinin sağlanması gibi hususlar bu çerçevede önem arz etmektedir. Yurtiçi yerleşik yatırımcılara %40 oranında bir tahsisatın yapıldığı Türk Telekom halka arzı, bugüne kadar ülkemizde yapılan halka arzlar içinde en fazla yurtiçi tahsisatın yapıldığı işlemlerden biri olmuştur.

SORU 4- Türk Telekom'un yabancılar için satılığa çıkartılacak hisselerinin alıcıları kimler olacaktır? Alıcıların kimlikleri bütün detaylarıyla açıklanacak mıdır?

CEVAP 4- Türk Telekom'un halka arzında hisselerin %44'ü Avrupa'da, %35'i Orta Doğu'da, %12'si ABD'de, %9'u ise Uzak Doğu'da yerleşik yatırım fonlarına satılmıştır.

SPK mevzuatı uyarınca halka arzın %5 ve üzerinde hisse alan yatırımcıların kimliklerinin kamuya açıklanması gerekmektedir. Türk Telekom halka arzında %5 üzerinde hisse alan herhangi bir yatırımcı bulunmamaktadır.

SORU 5- Bu halka arz, dünya piyasalarında likiditenin daraldığı, "risk alma iştahının" azaldığı bir dönemde yapılıyor. Küresel piyasalarda yeni risk almak isteyenlerin sayısı azalmışken, böylesine büyük bir halka arz, ne adına bu kadar ucuz bir fiyatın kabul edileceği bir dönemde yapılmaktadır?

CEVAP 5- Türk Telekom'un makro özelleştirme stratejisi çerçevesinde blok satışın ardından, bir yıllık hisse devri yasağı sonrasında halka arzı gerçekleştirilerek şirketin halka açık şirketlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik standartlarına ulaşması hedeflenmiştir. Dolayısıyla, yatırımcıların seçici olmaya başladıkları ve alternatif halka arz olanaklarının kısıtlı olduğu bir dönemde Türk Telekom'un halka arzı sırasında uluslararası piyasada bir süreden beri büyük bir halka arzın yapılmamış olması ve dolayısıyla yatırımcıların alternatiflerinin kısıtlı olması Türk Telekom'a gelen talebi olumlu etkilemiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı